

Inhoudsopgave

Seksualiteit, intimiteit en hulpverlening

Mathieu Heemelaar

5e druk

VOORWOORD

INLEIDING

Plaatsbepaling ten opzichte van andere vakliteratuur

Visie op hulpverlening

Doelgroep

Themataken

Gebruik van de vijfde druk

Dankwoord

1 BELEVING VAN SEKSUALITEIT EN INTIMITEIT

1.1 Taalgebruik en definities

1.2 Beleving

1.3 Genderidentiteit

1.3.1 Transgender personen

1.3.2 Intersekse-conditie

1.4 Seksuele gerichtheid: hetero – homo - bi

1.5 Aseksualiteit

1.6 Verdere differentiatie: parafilieën

1.6.1 Sadomasochisme

1.6.2 Pedofilie en pedoseksualiteit

1.6.3 Gerontofilie

1.6.4 Voyeurisme en exhibitionisme

1.6.5 Zoöfilie

1.6.6 Seksueel fetisjisme

1.7 Soloseks

1.8 Seksuele gezondheid

1.9 Maatschappelijke acceptatie

- 1.9.1 Homoseksualiteit
- 1.9.2 LHB-jongeren
- 1.9.3 Bisexualiteit
- 1.9.4 Transgenders
- 1.9.5 Pedofilie en pedoseksualiteit

1.10 Conclusie

2 BIOPSYCHOSOCIALE SEKSUOLOGIE

2.1 Biologische verklaringen van seksueel gedrag

- 2.1.1 Geslachtsontwikkeling
- 2.1.2 Lichamelijke verschillen tussen man en vrouw
- 2.1.3 Erfelijke bepaaldheid van seksuele gerichtheid
- 2.1.4 Biologie en emancipatie
- 2.1.5 Conclusie

2.2 Psychologische verklaringen van seksueel gedrag

- 2.2.1 Seksueel script
- 2.2.2 Lichaamsbeeld
- 2.2.3 Duale controle

2.3 Sociologische verklaringen van seksueel gedrag

- 2.3.1 Gendersocialisatie
- 2.3.2 Socialisatie van seksualiteit in de Nederlandse cultuur
- 2.3.3 Normen en waarden over relaties
- 2.3.4 Socialisatie in allochtone culturen
- 2.3.5 Islam
- 2.3.6 Hindostanen
- 2.3.7 Creolen
- 2.3.8 Conclusie

2.4 Conclusie

3 SEKSUELE ONTWIKKELING

3.1 Kinderen en jongeren

- 3.1.1 Inleiding
- 3.1.2 Seksueel gedrag van kinderen
- 3.1.3 Seksuele ontwikkelingsfasen in de kindertijd
- 3.1.4 Ontwikkeling van de intimiteit
- 3.1.5 Seksuele ontwikkelingsfasen bij jongeren
- 3.1.6 Seksuele ontwikkeling bij homojongeren
- 3.1.7 Seksueel gedrag van jongeren
- 3.1.8 Wetgeving
- 3.1.9 Sexting
- 3.1.10 Beleving van seksualiteit bij jongeren
- 3.1.11 Cultuur en seksuele ontwikkeling
- 3.1.12 Conclusie

3.2 Volwassenen

- 3.2.1 Inleiding
- 3.2.2 Seksuele-responscyclus

- 3.2.3 Seksuele gezondheid
- 3.2.4 Seksuele problemen
- 3.2.5 Hyperseksualiteit (seksverslaving)
- 3.2.6 Conclusie

3.3 Ouderen

3.4 Verstandelijk gehandicapten

3.5 Autismespectrumstoornis (ASS)

3.6 Lichamelijk gehandicapten

3.7 Psychiatrische cliënten

- 3.7.1 Externe factoren
- 3.7.2 Interne factoren

3.8 Conclusie

4 SEKSUELE EN RELATIONELE VOORLICHTING EN VORMING

4.1 De geschiedenis van de voorlichting

- 4.1.1 De voorlichtingsbenadering
- 4.1.2 De vormingsbenadering
- 4.1.3 De emancipatorische benadering
- 4.1.4 Seksuele vorming in de 21^e eeuw

4.2 Voorlichtingskunde

4.3 PLISSIT en teamsamenwerking

4.4 Pornografie

4.5 Soa (Seksueel Overdraagbare Aandoeningen)

- 4.5.1 Feiten over soa's
- 4.5.2 Aids
- 4.5.3 Risicogroepen
- 4.5.4 Soa-preventie in de hulpverlening
- 4.5.5 Condooms

4.6 Seksuele vorming van kinderen

- 4.6.1 Voorlichtingsmethoden basisonderwijs
- 4.6.2 Vlaggensysteem
- 4.6.3 Vlaggensysteem RJ

4.7 Seksuele vorming van jongeren

- 4.7.1 Inleiding
- 4.7.2 Normen, waarden en kennis van jongeren
- 4.7.3 Internet en seksuele vorming
- 4.7.4 Jonge starters
- 4.7.5 Homoseksuele jongeren
- 4.7.6 Homoseksuele moslimjongeren
- 4.7.7 Andere speciale aandachtsgroepen
- 4.7.8 Tienerzwangerschap

- 4.7.9 Seksuele vorming in het voortgezet onderwijs
- 4.7.10 Seksuele opvoeding thuis
- 4.7.11 Seksuele vorming in de residentiële jeugdzorg
- 4.7.12 Genderspecifieke hulpverlening
- 4.7.13 Seksualiteitsbeleid in de jeugdzorg
- 4.7.14 Samenwerking tussen ouders en hulpverleners
- 4.7.15 Leuke en lekkere seks

4.8 Seksuele vorming bij verstandelijk gehandicapten

4.9 Seksuele vorming bij autismespectrumstoornis

4.10 Seksuele en relationele vorming bij lichamelijk gehandicapten

4.11 Seksuele en relationele vorming in de psychiatrie

4.12 Seksuele voorlichting en vorming bij ouderen

4.13 Seksualiteit bij gedetineerden

4.14 Prostitutie

- 4.14.1 Wet- en regelgeving prostitutie
- 4.14.2 Begeleiding van prostituees

4.15 Conclusie

5 SEKSUEEL MISBRUIK

5.1 Seksueel geweld, misbruik en grensoverschrijdend gedrag

5.2 Wet- en regelgeving seksueel geweld

- 5.2.1 Wetgeving
- 5.2.2 Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

5.3 Prevalentie van seksueel geweld

- 5.3.1 Seksueel misbruik cliënten in de hulpverlening
- 5.3.2 Seksueel grensoverschrijdend gedrag online
- 5.3.3 Loverboys
- 5.3.4 Jongensprostitutie
- 5.3.5 Vrouwenbesnijdenis

5.4 Slachtoffers

- 5.4.1 Coping strategieën
- 5.4.2 Effecten van seksueel geweld op slachtoffers
- 5.4.3 Diagnostiek van het slachtoffer
- 5.4.4 Diagnostiek van het incestgezin
- 5.4.5 Residentiële behandeling
- 5.4.6 Ambulante hulpverlening
- 5.4.7 Hulpverlening bij incest
- 5.4.8 Hulpverlening aan slachtoffers loverboys
- 5.4.9 Behandeling van jongensprostitués
- 5.4.10 De PLISSIT-methode

5.5 Plegers

- 5.5.1 Diagnostiek van de pleger
- 5.5.2 Hulpverlening aan plegers

5.6 Preventie van seksueel geweld

- 5.6.1 Primaire preventie
- 5.6.2 Secundaire preventie
- 5.6.3 Tertiaire preventie

5.7 De taak van de niet-gespecialiseerde hulpverlener

5.8 Wensen en grenzen

5.9 Conclusie

6 DE HULPVERLENER

6.1 Praten over seksuele gevoelens

6.2 Wetgeving en beroepscodes

6.3 Beroepsgebonden factoren

6.4 Prevalentie seks tussen hulpverlener en cliënt

6.5 Intieme en seksuele ervaringen van hulpverleners

6.6 De toelaatbaarheid van seksuele contacten tussen hulpverlener en cliënt

- 6.6.1 De machtsongelijkheid
- 6.6.2 Visie op seksualiteit van cliënten
- 6.6.3 De hulpverleningsrelatie

6.7 Jongeren en volwassenen

6.8 Overdracht en tegenoverdracht

6.9 Bewustwording van seksuele gevoelens

6.10 Preventie van misbruik door hulpverleners

6.11 Conclusie

EPILOOG

REGISTER